

20081342623

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 11-а од Законот за податоците во електронски облик и електронски потпис („Службен весник на Република Македонија” бр. 34/01, 6/02 и 98/08), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 21.10.2008 година, донесе

УРЕДБА ЗА ВОСПОСТАВУВАЊЕТО И НАЧИНОТ НА КОРИСТЕЊЕ НА ИНФОРМАЦИОНИОТ СИСТЕМ ЗА ОБРАБОТКА НА ПОДАТОЦИ ВО ЕЛЕКТРОНСКИ ОБЛИК И ЕЛЕКТРОНСКИ ПОТПИС ПРИ УВОЗ, ИЗВОЗ И ТРАНЗИТ НА СТОКИ

I. Општи одредби

Член 1 Предмет

Со оваа уредба се пропишува воспоставувањето, начинот на користење, како и регистрацијата и функционалностите на информациониот систем за обработка на податоци во електронски облик и електронски потпис при увоз, извоз, и транзит на стоки.

Член 2 Цел

Информационен систем од член 1 од оваа уредба е достапен на интернет и истиот има за цел да овозможи електронско поднесување барања и издавање дозволи за контрола при увоз, извоз и транзит на стоки, да ја модернизира и поедностави постапката, како и да воспостави единствена база на податоци и хармонизиран систем на размена на податоци меѓу субјектите во јавниот и приватниот сектор во областа на меѓународната размена на стоки, кои се извршуваат преку едношалтерскиот информациониот систем (во натамошниот текст: едношалтерски систем). Скратениот назив на едношалтерскиот систем е EXIM.

Член 3 Дефиниции

(1) Одделни изрази употребени во оваа уредба го имаат следново значење:

1. „Едношалтерски систем“ е: техничка опрема (сервери и други хардверски уреди, комуникациска опрема), мрежи и бази на податоци и софтверски програми како единствен централен систем на поврзување на субјектите;

2. „Дозволи“ се сите дозволи, лиценци, одобренија, согласности, решенија кои се издаваат согласно Одлуката за распоредување на стоки на форми на увоз и извоз, како и други мерки на трговската политика;

3. „Барање“ е образец за автоматска обработка на податоци со кој економскиот оператор се обраќа до органот заради издавање на дозвола;

4. „Орган“ е секој орган на државната управа, и Народна банка на Република Македонија, и институции со јавни овластувања, кои даваат услуги преку едношалтерскиот систем;

5. „Економски оператор“ е лице кое во рамките на своето работење е вклучено во активности кои се опфатени со царинските прописи и прописите со кои се уредуваат дозволите и кое го користи едношалтерскиот систем;

6. „Субјекти“ се сите лица, органи и економски оператори кои се регистрирани и го користат едношалтерскиот систем;

7. „Корисник“ е секое физичко лице вработено во органот или економскиот оператор кое користи одделни функционалности на едношалтерскиот систем;

8. „Изведувач“ е правно лице со кое Царинската управа има склучено договор за одржување и надградба на техничката опрема и софтверските програми;

9. „Координатор“ е лице вработено во органот, кое е овластено од одговорното лице на органот да ја следи и координира оперативноста на едношалтерскиот систем на ниво на орган и учествува во планирањето за унапредување и развој на системот.

10. „Референтни податоци“ се податоци од одредена област групирани на соодветен начин според меѓународни или национални стандарди.

II. Воспоставување на едношалтерскиот систем

Член 4

Примена на едношалтерскиот систем

(1) Со едношалтерскиот систем управува Царинската управа и го користи за прием на барања за распределба и распределба на стоки во рамките на тарифни квоти, како и за прием, обработка и потврдување на Единствен царински документ за транзит и ТИР карнет согласно царинските прописи.

(2) Преку едношалтерскиот систем прием на барања и издавање на дозволи вршат следниве органи:

- Министерство за финансии – Царинска управа,
- Министерство за внатрешни работи – Биро за јавна безбедност,
- Министерство за економија,
- Министерство за економија - Биро за метрологија,
- Министерство за животна средина и просторно планирање,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Управа за ветеринарство,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Управа за семе и саден материјал,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Фито-санитарна управа,
- Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство-Државен инспекторат за земјоделство,
- Министерство за здравство - Биро за лекови,
- Министерство за здравство -Државен санитарен и здравствен инспекторат,
- Министерство за здравство - Дирекција за храна,
- Министерство за култура - Управа за заштита на културното наследство,
- Дирекција за радијациона сигурност и
- Народна банка на Република Македонија.

(3) Користењето на едношалтерскиот систем за прием на барања за и распределба на стоки во рамките на тарифни квоти, како и за прием, обработка и потврдување на Единствен царински документ за транзит и ТИР карнет, го одобрува Царинската управа, согласно царинските прописи.

Член 5

Начин на користење на едношалтерскиот систем од страна на органот

(1) Преку едношалтерскиот систем органот задолжително внесува:

- податоци содржани во барањето за дозвола поднесено во хартиена форма до органот од страна на економските оператори и

- податоци содржани во решението, односно издадената или неодобrena дозвола, без разлика на формата во која е поднесено барањето до органот.

(2) Органот во едношалтерскиот систем ги внесува и редовно ги ажурира и администрира информациите, референтните податоци и обрасците на барања и дозволи што се во негова надлежност и за тоа веднаш ја известува Царинската управа.

(3) Органот доставува месечен извештај до Царинската управа за функционирањето на едношалтерскиот систем. Извештајот за претходниот месец се доставува до Царинската управа најдоцна до петнаесеттиот ден во тековниот месец.

Член 6

Начин на користење на едношалтерскиот систем од страна на економските оператори

(1) Економските оператори барањата како и прилозите кон барањата ги поднесуваат во електронска форма, преку едношалтерскиот систем или директно до надлежниот орган во хартиена форма.

(2) Доколку економскиот оператор барањето го поднесе преку едношалтерскиот систем, сите понатамошни дејствија во постапката се извршуваат преку едношалтерскиот систем.

(3) Во случај на прекин во функционирањето на едношалтерскиот систем, поднесувањето и размената на податоци се извршуваат во хартиена форма. По повторното воспоставување на функционалноста на едношалтерскиот систем, органот поднесените и разменети податоци во хартиена форма ги внесува во едношалтерскиот систем.

(4) Економскиот оператор може документите кои се доставуваат во прилог на барањето да ги поднесе во хартиена форма, доколку истите не се достапни во електронска форма.

Член 7

Начин на управување со податоците

(1) Со податоците поднесени и разменети преку едношалтерскиот систем управува органот до кој се поднесени.

(2) Со референтните податоци во едношалтерскиот систем управува органот во чија надлежност се тие референтни податоци.

(3) Царинската управа управува со референтни податоци кои се од заеднички интерес за сите субјекти кои се вклучени во едношалтерскиот систем.

(4) Органот кој врши прием и управува со податоците, вклучително и референтните податоци во едношалтерскиот систем, овозможува размена на тие податоци со другите органи вклучени во едношалтерскиот систем.

(5) Органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем, а располагаат со бази на податоци што се потребни за обработка на податоците и издавање на дозволата, за потребите на едношалтерскиот систем обезбедуваат соодветна електронска размена на податоците од истите.

(6) Органите вклучени во едношалтерскиот систем и органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем разменуваат податоци и информации кои им се потребни за вршење на нивните надлежности. Обемот на размена се однесува на податоците и информациите кои се соодветни и пропорционални на целите заради кои се разменуваат.

(7) Органите вклучени во едношалтерскиот систем со органите на државната управа, јавните претпријатија, акционерските друштва и друштвата со ограничена одговорност во државна сопственост и институциите со јавни овластувања кои не се вклучени во едношалтерскиот систем договорно го уредуваат начинот на размена на податоците за потребите на едношалтерскиот систем.

(8) Органот е одговорен за погрешно внесени или неажурирани информации во едношалтерскиот систем, а кои се однесуваат на обрасците, референтните податоци и другите информации од негова надлежност.

Член 8

Начин на одржување и надградување на едношалтерскиот систем

(1) Царинската управа се грижи за одржувањето и надградување на едношалтерскиот систем.

(2) Царинската управа назначува лица кои обезбедуваат техничка и софтверска поддршка на едношалтерскиот систем, управуваат со референтните податоци кои се од заеднички интерес и ја следат и координираат оперативноста на едношалтерскиот систем со изведувачите и координаторите.

(3) Органот назначува координатор и обезбедува соодветна организациска и кадровска структура за непречено функционирање на едношалтерскиот систем и за тоа ја известува Царинската управа во рок од три дена.

Член 9

Безбедност на едношалтерскиот систем

(1) Примарните сервери на кои се инсталирани софтверските програми, базата на податоци за едношалтерскиот систем, физички се лоцирани, хостирани и администрирани од страна на Царинската управа.

(2) Физички пристап до просторијата во која се сместени серверите имаат само овластени лица од директорот на Царинската управа.

(3) Доколку е потребен пристап на друго лице до просторијата и податоците зачувани на серверите, тогаш тоа лице треба да биде придружувано и надгледувано од овластено лице од став 2 на овој член.

(4) Просторијата во која се инсталирани серверите се заштитува од ризиците во опкружувањето преку примена на мерки и контроли со кои се намалува ризикот од потенцијални закани, вклучувајќи кражба, пожар, експлозии, чад, вода, прашина, вибрации, хемиски влијанија, пречки во снабдувањето со електрична енергија и електромагнетно зрачење.

Член 10

Заштита на серверите и софтверската програма

(1) Серверите и софтверската програма се заштитуваат преку:

- огнени ѕидови (firewall) за заштита на внатрешните сегменти од надворешен пристап, кои се конфигурирани за да оневозможат пристап и протокол кој не е потребен за функционирање на едношалтерскиот систем,

- вграден безбедносен серверски сертификат за заштита на електронската комуникација и

- систем за заштита од штетни софтверски програми, кој редовно се ажурира со најновите дефиниции на штетни софтверски програми и кој врши проверка заради откривање и оневозможување на дејствување на штетни софтверски програми при секој прием на податоци во едношалтерскиот систем.

Член 11

Резервна копија на податоците

(1) Резервната копија (back up) на податоците складирани на серверите се чува во просторија која се наоѓа надвор од објектот во кој се сместени серверите.

(2) Резервните копии се физички и криптографски заштитени заради оневозможување на каква било модификација.

(3) Резервното копирање на податоците се врши секој работен ден, на крајот од работната седмица и секој последен работен ден во месецот.

(4) Заради вршење на резервно копирање Царинската управа обезбедува уред и доволен број на медиуми за правење резервни копии согласно план за управување со копиите.

Член 12

Начин на користење на техничката опрема отстапена на органите

Органот техничката опрема (комуникациската и мрежна опрема, персоналните компјутери и печатачи) која му е отстапена на трајно користење ја користи и одржува исклучиво за потребите на едношалтерскиот систем.

III. Регистрација во едношалтерскиот систем

Член 13

Регистрација на органите

(1) Царинската управа ги регистрира органите во едношалтерскиот систем, односно им доделува корисничко име и лозинка на координаторите или лицата овластени од одговорното лице на органот.

(2) Координаторот или лице овластено од одговорното лице на органот, ги определува корисничките имиња и лозинките на корисниците на едношалтерскиот систем кај органот по претходно обезбеден електронски потпис во форма на дигитален сертификат.

Член 14

Регистрација на економските оператори

(1) Економскиот оператор се регистрира бесплатно во едношалтерскиот систем со поднесување на барање за регистрација во електронска и хартиена форма до Царинската управа, по претходно обезбеден електронски потпис во форма на дигитален сертификат.

(2) Врз основа на поднесеното барање за регистрација Царинската управа активира еден кориснички профил по економски оператор, кој може да регистрира други корисници на едношалтерскиот систем од тој економски оператор.

Член 15

Користење и менување на корисничкото име и лозинката

(1) Корисникот на едношалтерскиот систем го користи корисничкото име и лозинката при најава, односно пристап во едношалтерскиот систем.

(2) Корисникот на едношалтерскиот систем може да го менува корисничкото име и лозинката.

(3) Царинската управа ги утврдува и јавно ги објавува техничките процедури за креирање и управување со корисничко име и лозинка во едношалтерскиот систем.

IV. Функционалности на едношалтерскиот систем

Член 16

Дејствија во управната постапка кои се преземаат преку едношалтерскиот систем

(1) Органот преку едношалтерскиот систем:

- врши прием на барање за издавање на дозвола,
- внесува податоци содржани во барањето за дозвола поднесено во хартиена форма од страна на економскиот оператор,
- води постапка за издавање на дозволата,
- испраќа известување до подносителот на барањето за донесена одлука за издавање или неодобрување на дозвола,
- издава акт за издавање или неодобрување на дозвола,
- врши проверка на издадени дозволи од други органи,
- ја потврдува искористеноста на дозволата и
- води и има целосен пристап до евиденцијата за примена и испратена документација, како и до самата документација во постапката за издавање на дозволи.

(2) Царинската управа преку едношалтерскиот систем ги презема дејствијата наведени во став 1 од овој член во постапката за распределба на стоките во тарифни квоти, како и при приемот, обработката и потврдувањето на Единствениот царински документ за транзит и ТИР карнетот.

(3) Економскиот оператор преку едношалтерскиот систем:

- пребарува и добива информации за соодветните дозволи и распределбата на стоки во тарифни квоти според тарифните ознаки на стоките, како и податоци за износот и начинот на уплата на административна такса и друг надоместок за секоја дозвола одделно,
- поднесува барање за издавање на дозвола,
- комуницира со органот во текот на постапката,
- добива известување за одлуката за издавање или неодобрување на дозвола и
- ја презема дозволата.

(4) Во комуникацијата преку едношалтерскиот систем органот и економскиот оператор користат електронски потпис во форма на дигитален сертификат, согласно закон.

Член 17

Увид во документи во едношалтерскиот систем

(1) Кон барањето поднесено преку едношалтерскиот систем не се приложува:

- доказ за регистрација на економскиот оператор, и
- доказ за платена административна такса и друг надоместок за издавање на дозволата.

(2) На органот преку едношалтерскиот систем му се овозможува увид во доказите од став 1 на овој член.

(3) По исклучок, доказите за кои нема податоци во едношалтерскиот систем се бараат од подносителот на барањето.

Член 18

Дејствија во постапката кои автоматски ги презема едношалтерскиот систем

(1) Софтверската програма автоматски:

- го евидентира корисникот и времето во кое го презел дејствието,
- доделува референтен број на секое поднесено барање, според кој се идентификува предметот во едношалтерскиот систем, и
- го потврдува успешниот прием на барањето, документот и пораката разменети помеѓу економскиот оператор и органот, при што се наведува точното време на прием и се испраќа автоматски генерирана порака до регистрираната електронска адреса на барателот.

Член 19

Извештаи и чување на документи

(1) Органот може преку софтверската програма да печати автоматски генерирани дневни извештаи во кои се содржат основни податоци што се потребни за евиденција на предметот во деловодникот кој се води од страна на писарниците.

(2) Целокупната документација поднесена, размената или внесена преку едношалтерскиот систем се зачувува во електронска форма. Документите зачувани во едношалтерскиот систем се даваат на увид на овластени лица заради инспекциски надзор, ревизија или други, со закон, определени дејствија на овластени лица и органи.

Член 20

Корисничка поддршка

Царинската управа обезбедува корисничка поддршка за координаторот или лицата овластени од одговорното лице на органот. Координаторот или лицата овластени од одговорното лице на органот обезбедуваат корисничка поддршка за корисниците на едношалтерскиот систем од органот и за оние економски оператори кои поднесуваат барање до тој орган.

V. Преодни и завршни одредби

Член 21

Договорите од член 7 став 7 на оваа уредба ќе се склучат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на оваа уредба.

Член 22

Оваа уредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува од 1 ноември 2008 година.

Бр.19-4754/1
21 октомври 2008 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Зоран Ставрески**, с.р.